

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Temat 1.

Porównaj drogę do zjednoczenia Niemiec i Włoch w XIX w.

Kryterium ogólne	Kryterium szczegółowe	Punkty
Treść	Poziom I. Zdający potrafił: <ul style="list-style-type: none"> - ogólnie określić ramy czasowe jedynie w przedziale lat 1860 – 1870, - opisać proces zjednoczenia Niemiec i Włoch, - ograniczyć porównanie jedynie do kilku wybranych elementów (np. metody zjednoczenia, rola Prus i Piemontu). 	1 - 6
	Poziom II. Zdający potrafił: <ul style="list-style-type: none"> - wskazać podobne przyczyny procesów zjednoczeniowych w krajach włoskich i niemieckich, - dostrzec znaczenie wydarzeń wcześniejszych (epoka napoleońska, Wiosna Ludów) dla idei zjednoczenia narodowego, - podzielić proces zjednoczeniowy na etapy, - wskazać rolę wybitnych polityków w procesach zjednoczeniowych (C. Cavour, O. Bismarck). 	7 – 12
	Poziom III. Ponadto zdający potrafił: <ul style="list-style-type: none"> - wykazać wieloaspektowość wydarzeń, - dostrzec rolę zjawisk ekonomicznych (np. rozwój rynków narodowych) i kulturowych (np. wpływ idei romantycznych), - wskazać na rolę innych państw ułatwiających (wspierających) lub utrudniających proces zjednoczenia. 	13 – 18
	Poziom IV. jak wyżej, a ponadto potrafił: <ul style="list-style-type: none"> - dokonać pogłębionej analizy porównawczej procesów zjednoczeniowych, - wskazać podobieństwa i różnice w ich przebiegu, - ocenić znaczenie tych procesów dla dalszych losów Europy. 	19 – 24
Kompozycja	Spójna, logiczna wypowiedź, zachowanie ciągłości i logiki wywodu oraz spójnych przejść między kolejnymi częściami pracy.	1
	Właściwa struktura i proporcje między poszczególnymi częściami pracy, przemyślana konstrukcja z zakończeniem uwzględniającym wnioski.	1
Estetyka	Układ graficzny i czytelność pisma.	1
Język	Poprawność gramatyczna (fleksja, składnia), ortograficzna i interpunkcja.	2
Styl	Styl zharmonizowany z formą wypowiedzi.	1

Uwaga: punkty za kompozycję, estetykę, język i styl dodajemy wówczas, gdy praca zostanie zaliczona co najmniej do poziomu I.

Temat 2.

Porównaj metody uwłaszczenia na ziemiach polskich i wykaż ich konsekwencje dla położenia ludności chłopskiej w XIX wieku.

Kryterium ogólne	Kryterium szczegółowe	Punkty
Treść	<p>Poziom I. Zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określić ramy czasowe procesu uwłaszczenia w trzech zaborach, - wykazać w treści pracy, że rozumie znaczenie pojęcia „uwłaszczenie”, - wyjaśnić przyczyny uwłaszczenia, - ogólnie przedstawić zasady uwłaszczenia w trzech zaborach, - podjąć próbę sformułowania ogólnikowych wniosków w kwestii następstw uwłaszczenia dla położenia ludności ziem polskich. 	1 - 6
	<p>Poziom II. Zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określić ramy czasowe procesu uwłaszczenia, - wskazać rozmaite przesłanki tego procesu (ekonomiczne, społeczne, polityczne), - porównać zasady uwłaszczenia w trzech zaborach, - sformułować wnioski dotyczące następstw (konsekwencji) uwłaszczenia dla dalszych losów ludności chłopskiej. 	7 – 12
	<p>Poziom III. Ponadto zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać ogólnoeuropejski charakter przemian społecznych, których uwłaszczenie jest tylko fragmentem, - dostrzec polityczny kontekst dokonujących się przemian (sprawa chłopska a sprawa polska), - sformułować wnioski dotyczące uwłaszczenia jako zjawiska ważnego nie tylko dla położenia ludności chłopskiej, ale również dla całego społeczeństwa polskiego. 	13 – 18
	<p>Poziom IV. Jak wyżej, a ponadto zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwrócić uwagę na postrzeganie uwłaszczenia jako elementu „sprawiedliwości dziejowej” widocznego w programach polskich ugrupowań politycznych w XIX w., - syntetycznie ująć zagadnienie uwłaszczenia jako ważnego etapu w rozwoju narodu polskiego. 	19 – 24
Kompozycja	Spójna, logiczna wypowiedź, zachowanie ciągłości i logiki wywodu oraz spójnych przejść między kolejnymi częściami pracy.	1
	Właściwa struktura i proporcje między poszczególnymi częściami pracy, przemyślana konstrukcja z zakończeniem uwzględniającym wnioski.	1
Estetyka	Układ graficzny i czytelność pisma.	1
Język	Poprawność gramatyczna (fleksja, składnia), ortograficzna i interpunkcja.	2
Styl	Styl zharmonizowany z formą wypowiedzi.	1

Uwaga: punkty za kompozycję, estetykę, język i styl dodajemy wówczas, gdy praca zostanie zaliczona co najmniej do poziomu I.

Temat 3.

Przedstaw postawy Polaków wobec dominacji komunistycznej w latach 1944 – 1956.

Kryterium ogólne	Kryterium szczegółowe	Punkty
Treść	<p>Poziom I. Zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naszkicować postawy przyjmowane przez społeczeństwo polskie, - skoncentrować się tylko na jednej z nich, o innych tylko wspominając, - skoncentrować się jedynie na opisie wydarzeń wskazanego okresu nie analizując ich znaczenia. Zdający nie podjął próby wyjaśnienia czym była dominacja komunistyczna lub też skupił się jedynie na politycznym aspekcie tego zjawiska. 	1 - 6
	<p>Poziom II. Zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić znaczenie cezur przyjętych w temacie pracy, - przedstawić i scharakteryzować różne postawy społeczeństwa polskiego, - podjąć próbę wyjaśnienia istoty dominacji komunistycznej – jako zjawiska występującego w różnych dziedzinach życia. 	7 – 12
	<p>Poziom III. jak wyżej, a ponadto zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeanalizować przyczyny ujawnienia się różnych postaw w społeczeństwie polskim, - dokonać nie tylko opisu postawy Polaków, lecz również uzupełnić opis konkretnymi przykładami historycznymi, - dostrzec znaczenie dominacji ZSRR dla przemian dokonujących się w Polsce (np. poprzez wskazanie roli propagandy komunistycznej). 	13 – 18
	<p>Poziom IV. jak wyżej, a ponadto zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić dlaczego poszczególne postawy dominowały w określonych środowiskach społecznych, - wskazać podobieństwa i różnice zjawisk dokonujących się w Polsce ze zjawiskami w innych krajach bloku wschodniego. 	19 – 24
Kompozycja	Spójna, logiczna wypowiedź, zachowanie ciągłości i logiki wywodu oraz spójnych przejść między kolejnymi częściami pracy.	1
	Właściwa struktura i proporcje między poszczególnymi częściami pracy, przemyślana konstrukcja z zakończeniem uwzględniającym wnioski.	1
Estetyka	Układ graficzny i czytelność pisma.	1
Język	Poprawność gramatyczna (fleksja, składnia), ortograficzna i interpunkcja.	2
Styl	Styl zharmonizowany z formą wypowiedzi.	1

Uwaga: punkty za kompozycję, estetykę, język i styl dodajemy wówczas, gdy praca zostanie zaliczona co najmniej do poziomu I.